

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 4117011573
Dátum vydania rozhodnutia: 13. marca 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4117011573.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci obžalovaného H. D. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 13. marca 2018 v Bratislave o návrhu obžalovaného H. D. na odňatie veci Okresnému súdu Nitra takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného H. D. vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/44/2017 sa tomuto súdu neodníma.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Nitra (ďalej tiež „okresný súd“) je pod sp. zn. 2T/44/2017 vedené konanie proti obžalovanému H. D. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e) Tr. zák., ktorý mal spáchať spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. Obžalovaný H. D. podaním doručeným Okresnému súdu Nitra 27. októbra 2017 vzniesol generálnu námietku zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Nitra a požiadal, aby jeho trestná vec bola tomuto súdu odňatá a pridelená Okresnému súdu Trnava, kde mu podľa jeho názoru bude poskytnutý spravodlivý proces a nebude mu odopreté právo na obhajobu. Tento návrh odôvodnil obžalovaný nadštandardnými vzťahmi medzi sudcami Okresného súdu Nitra a poškodenými osobami v jeho trestnej veci, ktoré bližšie nešpecifikoval. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd príslušný podľa § 23 ods. 1 Tr. por. preskúmal návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci, ako aj predložený spisový materiál, ktorého súčasťou sú i vyjadrenia dotknutých sudcov a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie predmetnej trestnej veci Okresnému súdu Nitra. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Z citovaného ustanovenia Trestného poriadku vyplýva, že na rozhodnutie o odňatí veci vecne a miestne príslušnému súdu a jej prikázaní na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa musia vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojím významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku zo základného práva každého (v trestnom konaní teda nielen obvineného, ale i ostatných procesných strán, o ktorých právach a povinnostiach sa rozhoduje) nebyť odňatý zákonnému sudcovi zaručeného čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Medzi takéto dôležité dôvody patrí aj požiadavka zabezpečenia objektívnosti súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu. Preto námietku zaujatosti smerujúcu voči všetkým

sudcom dotknutého súdu je potrebné považovať za návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. Vzhľadom na obžalovaným vznesenú generálnu námietku zaujatosti sudcov príslušného súdu tak musel najvyšší súd ako základnú otázku vyriešiť to, či z vykonávania úkonov trestného konania v jeho trestnej veci sú alebo nie sú vylúčení všetci sudcovia Okresného súdu Nitra. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Treba pritom zdôrazniť, že aj keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takého rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje zásah do už spomínaného ústavou chráneného základného práva, a preto takáto situácia môže nastať len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. ktoré vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude. Z dlhodobo ustálenej súdnej praxe zároveň vyplýva, že nezaujatosť sudcu je potrebné skúmať z dvoch hľadísk. Jednak zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a jednak z objektívneho hľadiska nestrannosti, v rámci ktorého sa zisťuje, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu o opaku. Aj v prípade posudzovania objektívnej nestrannosti však platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je ale rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú. Teda aj pri posudzovaní tzv. javovej stránky nestrannosti sudcu je podstatnou reálna existencia objektívnych okolností, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam, že sudca disponuje určitým - nie nezaujatým - vzťahom k veci, stranám alebo ich zástupcom. Objektívnu nestrannosť pritom nemožno chápať tak, že by snád čokoľvek, čo môže vrhnúť hoci len tieň pochybností na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučovalo ako zaujatého. Preto aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pristupovať k posudzovaniu tejto otázky realisticky a vyžadovať, aby sa obava z absencie nestrannosti sudcu zakladala na konkrétnych, preukázateľných a dostatočne závažných skutočnostiach. Vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných východísk je v posudzovanej veci rozhodujúcim zistenie najvyššieho súdu vyplývajúce z vyjadrení jednotlivých sudcov okresného súdu, že sa necítia byť zaujatí, keďže nemajú žiadny pomer či už k veci, obžalovanému, jeho obhajcovi, poškodeným alebo k inému orgánu činnému v tomto konaní, ktorý by odôvodňoval ich vylúčenie. Obžalovaný pritom nepredložil nijaký dôkaz o opaku. Za taký totiž nemožno v žiadnom prípade považovať jeho ničím nepodložené tvrdenie o bližšie nešpecifikovaných vzťahoch medzi poškodenými a sudcami okresného súdu. Zároveň takéto všeobecné (žiadnymi konkrétnymi skutočnosťami neodôvodnené) vyjadrenie nie je vôbec spôsobilé vyvolať pochybnosti o nezaujatosti všetkých sudcov príslušného súdu, ktoré by bolo možné považovať za objektívne oprávnené, ale nasvedčuje tomu, že zo strany obžalovaného ide iba o procesnú obštrukciu. V prospech tohto záveru svedčí aj to, že podľa skutku obžaloby je poškodeným v danej veci obchodná spoločnosť. Vyššie uvedené dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že sudcovia Okresného súdu Nitra nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obžalovaného H. D. vedenej na tomto súde pod sp. zn. 2T/44/2017, a preto ani nie je daný dôležitý dôvod na odňatie tejto veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu rovnakého druhu a stupňa.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

